Pułaski Policy Papers
Komentarz Międzynarodowy Pułaskiego
ISSN 2080-8852 Warszawa, 06.03.2025 r.

Autorka: Maria Jęda

Walka z wiatrakami czy szansa dla Polski – modele nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów

Satoshi Nakamoto przedstawił w 2008 r. rewolucyjny system płatności, umożliwiający bezpośrednie transakcje między dwiema stronami, bez konieczności angażowania pośredników, takich jak banki.[1] Choć system ten zyskał trwałą popularność, nie wszystkie założenia jego twórcy zostały zachowane. Rynek kryptoaktywów zaczął być monitorowany nie tylko przez banki centralne, ale także przez inne organy regulacyjne, odpowiedzialne za egzekwowanie praw konsumentów i przepisów zapewniających stabilność rynku finansowego.

Kontekst regulacyjny

Wdrożenie nadzoru nad kryptoaktywami stoi w sprzeczności z ogólną ideą kryptowalut, jaką jest niezależność od władzy centralnej. Niemniej jednak, wbrew zamysłowi ich twórców, organy władz państwowych dostrzegają w nowych, zdecentralizowanych usługach finansowych zagrożenie dla tradycyjnego systemu finansowego oraz wyzwanie dla realizowania praw konsumentów i zachowania stabilności finansowej. W odpowiedzi na problematyczną naturę rynku kryptoaktywów podjęły działania mające na celu wdrożenie instrumentów zapewniających ochronę konsumentów (inwestorów w kryptoaktywa) oraz stabilności finansowej.

> *Państwa dostrzegają w nowych, zdecentralizowanych usługach finansowych zagrożenie dla tradycyjnego systemu finansowego.*

Polityczne uwarunkowania regulacji

Regulacja i kontrola przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju technologii

W ramach tego podejścia władze publiczne wprowadzają mechanizmy nadzoru mające na celu ochronę uczestników rynku oraz zapewnienie jego stabilności, ale jednocześnie unikają nadmiernej ingerencji, która mogłaby hamować rozwój innowacyjnych technologii.

Model regulacji kryptowalut, który umożliwia ich rozwój przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności rynku i ochrony konsumentów, stawia na równowagę. Z jednej strony wprowadza odpowiednie zasady nadzoru, aby zapobiegać nadużyciom i minimalizować ryzyko finansowe; z drugiej strony pozwala na rozwój innowacyjnych technologii i nowych modeli biznesowych w obszarze kryptowalut. Kluczem do sukcesu w tym modelu jest elastyczność regulacyjna, która pozwala na szybkie dostosowanie przepisów do dynamicznie zmieniającego się rynku technologii finansowych.

UE

Unijne rozporządzenie ws. rynków kryptoaktywów, znane jako **MiCA**, zostało przyjęte w 2023 r. i ma na celu stworzenie kompleksowych ram regulacyjnych dla rynku kryptoaktywów w Unii Europejskiej.[2] MiCA wprowadza przepisy, które dotyczą zarówno emitentów kryptowalut, jak i dostawców usług związanych z tymi aktywami.

Rozporządzenie MiCA ma na celu zwiększenie przejrzystości rynku kryptowalutowego, ochronę inwestorów, a także zapobieganie nielegalnym praktykom, takim jak pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu. Ważnym elementem jest ustanowienie zasad, które określają sposób działania firm oferujących usługi związane z kryptoaktywami (np. giełdy czy portfele), w tym wymagania dotyczące licencji oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo środków klientów.

MiCA wprowadza wymogi dotyczące stabilności i rezerw finansowych, a także wymaga od dostawców usług kryptoaktywów spełnienia norm dotyczących przechowywania funduszy klientów.

Rozporządzenie ma także na celu stworzenie jednolitego rynku w UE, co powinno uprościć działalność firm związanych z kryptoaktywami w różnych krajach członkowskich, eliminując bariery związane z różnorodnymi regulacjami krajowymi. Dzięki MiCA, Unia Europejska staje się pierwszą wspólnotą gospodarczą, która kompleksowo reguluje rynek kryptowalut, wprowadzając nowoczesne zasady bez nadmiernego ograniczania innowacji w tym dynamicznie rozwijającym się sektorze.

USA

Dotychczasowa polityka finansowa USA prowadzona przez byłego Prezydenta Joe Bidena w zakresie kryptowalut rozwijała się dynamicznie, a jednym z kluczowych dokumentów wyznaczających kierunki regulacji było **rozporządzenie wykonawcze nr 14067** z marca

2022 roku.[3] Celem tego rozporządzenia było stworzenie spójnej polityki dotyczącej kryptowalut oraz innych form aktywów cyfrowych, z uwzględnieniem ochrony konsumentów, zapewnienia stabilności finansowej oraz zapobiegania zagrożeniom związanym z rynkiem kryptowalut. Podkreślono także konieczność badań nad potencjalnym rozwojem cyfrowego dolara, czyli **waluty cyfrowej banku centralnego (CBDC)**, co może mieć istotny wpływ na przyszłość systemu finansowego USA i globalnego.

Przewidywana rola kryptowalut w gospodarce jest wciąż kwestionowana, a same kryptowaluty są traktowane przede wszystkim jako ryzykowne instrumenty inwestycyjne, których zmienność oraz brak regulacji zwiększają niepewność na rynkach finansowych. Z tego względu administracja Joe Bidena intensyfikowała działania mające na celu regulację rynku kryptowalut, aby minimalizować potencjalne zagrożenia zarówno dla konsumentów, jak i całego systemu finansowego. W tym kontekście, rozporządzenie Biden'a nakłada na odpowiednie agencje federalne obowiązek podejmowania działań w celu zidentyfikowania i zarządzania ryzykami związanymi z kryptoaktywami.

W Stanach Zjednoczonych regulacja rynku kryptoaktywów jest rozproszona pomiędzy różne agencje federalne, które pełnią różne funkcje w zakresie nadzoru, ochrony konsumentów, przeciwdziałania przestępczości finansowej oraz zapewnienia zgodności z przepisami:

1. **Komisja Papierów Wartościowych i Giełd (SEC)** – monitoruje kryptowaluty pod kątem tego, czy spełniają one kryteria papierów wartościowych. W przypadku spełnienia warunków, podlegają one regulacjom dotyczącym rynku papierów wartościowych. Wiąże się to z koniecznością rejestracji tokenów jako papierów wartościowych i przestrzegania odpowiednich przepisów dotyczących obrotu nimi. SEC ma również na celu ochronę inwestorów przed oszustwami, manipulacjami oraz nieuczciwymi praktykami rynkowymi.

2. **Biuro Ochrony Finansowej Konsumentów (CFPB)** – monitoruje rynek kryptowalut z perspektywy ochrony praw konsumentów. Badane są skargi związane z oszustwami, atakami hakerskimi, czy nieuczciwymi praktykami, które mogą dotyczyć transakcji kryptowalutowych. Celem CFPB jest ochrona konsumentów przed oszustwami finansowymi oraz stratami poniesionymi na rzecz nieuczciwych podmiotów.

3. **Federalna Komisja Handlu (FTC)** – zabezpiecza interes konsumentów przed oszustwami, także tymi, które związane są z kryptoaktywami. Komisja prowadzi

postępowania w sprawie oszustw kryptowalutowych oraz nieuczciwych praktyk rynkowych, takich jak piramidy finansowe, fałszywe inwestycje czy nielegalne operacje związane z aktywami cyfrowymi.

4. **Departament Skarbu USA (USDT)** – skupia się na przeciwdziałaniu procederowi prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu za pomocą kryptoaktywów. Jednym z głównych działań w tym obszarze jest kontrolowanie i regulowanie usług wymiany kryptowalut oraz zapewnianie, że podmioty działające na rynku kryptowalut przestrzegają przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy (AML) oraz finansowania działalności terrorystycznej (CFT).

Podjęte przez te agencje działania mają na celu stworzenie zrównoważonego środowiska dla rozwoju rynku kryptowalut, z jednoczesnym zachowaniem równowagi pomiędzy innowacyjnością a ochroną interesów konsumentów i stabilnością systemu finansowego.

Japonia

Japonia jest jednym z niewielu krajów, które aktywnie regulują rynek kryptowalut, wdrażając szereg reform w celu ochrony konsumentów oraz zapewnienia przejrzystości i integralności rynku. W odpowiedzi na kryzys związany z kryptogiełdą Mt. Gox (pierwotnie największa na świecie giełda Bitcoin z siedzibą w Tokio), Japonia wprowadziła przepisy wymagające licencji dla firm kryptowalutowych, regulacje związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy, oraz ochroną konsumentów.[4] Pierwsza reforma zaczęła obowiązywać w 1 kwietnia 2017 roku.[5] Zmiany w japońskiej **Ustawie o Usługach Płatniczych (PSA)** spowodowały uznanie kryptowalut za akceptowalne formy płatności i wprowadziły obowiązek licencjonowania dla dostawców usług wymiany walut wirtualnych.

W 2020 r., po ataku na giełdę Coincheck, wprowadzono kolejne zmiany, m.in. zastępując termin "wirtualna waluta" określeniem "kryptoaktywa" oraz dodając przepisy dotyczące ochrony użytkowników i zabezpieczeń przed wyciekiem kryptowalut.[6] Wprowadzono również regulacje dotyczące reklamy usług wymiany kryptoaktywów i ochrony konsumentów w przypadku kredytów związanych z wymianą kryptowalut .[7]

Trzecia fala reform rozpoczęła się w 2022 r., w związku z pojawieniem się postulatów obniżenia podatków na kryptowaluty.[8] W odpowiedzi japoński rząd zredukował obciążenia podatkowe dla firm zajmujących się kryptoaktywami, a także wprowadził przepisy zabezpieczające środki klientów w przypadku problemów finansowych tych firm.

Japonia aktywnie reguluje rynek kryptowalut poprzez licencjonowanie firm, przepisy chroniące konsumentów i przeciwdziałające praniu pieniędzy, a także dostosowywaniu regulacji podatkowych i zabezpieczanie środków klientów.

Brazylia

W grudniu 2022 r. Brazylia uchwaliła **ustawę nr 14 478 (*Virtual Assets Act*)**, która reguluje świadczenie usług związanych z wirtualnymi aktywami.[9] Nowe przepisy wprowadzają zmiany w kodeksie karnym, uznając za przestępstwo oszustwa przy użyciu aktywów wirtualnych, papierów wartościowych oraz aktywów finansowych. Przepisy te także modyfikują przepisy dotyczące przestępstw przeciwko krajowemu systemowi finansowemu i praniu pieniędzy, obejmując dostawców usług aktywów wirtualnych.

Ustawa wymaga, by dostawcy usług w zakresie wirtualnych aktywów uzyskali uprzednią zgodę federalnego organu administracji publicznej. Dodatkowo, świadczenie takich usług musi odbywać się zgodnie z zasadami wolnej konkurencji, przejrzystości, bezpieczeństwa informacji, ochrony konsumentów oraz zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.[10]

W zakresie ochrony konsumentów, ustawa wprowadza obowiązki informacyjne dla dostawców, którzy muszą ostrzegać o potencjalnych zagrożeniach związanych z produktami i usługami. Konsumenci mają prawo do odpowiedniego dostępu do informacji, wyboru produktów zgodnych z ich potrzebami oraz odstąpienia od umowy w przypadku niewywiązania się z obietnic drugiej strony. Cześcią wprowadzonych przepisów jest także prawo do odszkodowania za straty materialne i niematerialne oraz możliwość składania skarg do sądów specjalnych.

Chile

W Chile od 3 lutego 2023 r. obowiązuje **ustawa nr 21 521 o Fintech**, która reguluje świadczenie usług finansowych za pomocą technologii, w tym doradztwa inwestycyjnego, pośrednictwa w instrumentach finansowych i przechowywania instrumentów finansowych.[11] Ustawa promuje integrację finansową, innowacyjność, konkurencję, ochronę klientów, bezpieczeństwo danych oraz zapobieganie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Usługi Fintech podlegają nadzorowi Komisji Rynku Finansowego (CMF), która prowadzi rejestr dostawców usług finansowych. Tylko zarejestrowane podmioty mogą świadczyć

usługi, po uzyskaniu zezwolenia od CMF. Ustawa wymaga od dostawców usług informowania klientów o ryzyku inwestycyjnym oraz zapewnienia odpowiednich gwarancji ochrony klientów. CMF ustala zasady dotyczące ładu korporacyjnego, zarządzania ryzykiem i cyberbezpieczeństwa.

Zarejestrowani dostawcy muszą również przestrzegać minimalnych wymogów kapitałowych, a także posiadać procedury ochrony danych klientów i zapewnienia ciągłości działalności. Ponadto, podmioty zajmujące się pośrednictwem finansowym muszą gwarantować odszkodowanie za ewentualne szkody wyrządzone klientom.

Ustawa zmienia także przepisy dotyczące bankowości, uwzględniając cyfrowe i elektroniczne środki płatnicze. Kryptoaktywów nie uznaje się za prawny środek płatniczy, ale mogą pełnić rolę środka wymiany. Organy chilijskie, takie jak Komisja Rynku Finansowego i Bank Centralny, ustalają przepisy dotyczące bezpieczeństwa i regulacji kryptoaktywów.

W Chile obowiązują także przepisy ochrony konsumentów, w tym prawo do jasnych informacji o produktach, gwarancji bezpieczeństwa i odszkodowań za wady.[12] Narodowy Serwis Konsumenta (SERNAC) zajmuje się egzekwowaniem tych praw, nakładając sankcje na firmy łamiące przepisy i edukując konsumentów na temat ich praw.

Meksyk

W Meksyku od marca 2018 r. obowiązuje ustawa o instytucjach technologii finansowych, której celem jest regulacja usług finansowych świadczonych przez instytucje fintech, szczególnie w sektorze prywatnym.[13] Ustawa opiera się na zasadach włączenia finansowego, innowacji, konkurencji, ochrony konsumentów, stabilności finansowej oraz neutralności technologicznej.

Ochrona konsumentów jest kluczowym celem ustawy, w tym zapewnienie minimalnych standardów, ochrony danych osobowych oraz pełnej przejrzystości w zakresie operacji fintech. Bank Meksyku (Banco de México) odpowiada za regulację i nadzór nad kryptoaktywami, a Krajowa Komisja Bankowości i Papierów Wartościowych (CNBV) oraz Krajowa Komisja Ochrony Użytkowników Usług Finansowych (CONDUSEF) nadzorują przestrzeganie przepisów.[14]

Wykorzystanie kryptoaktywów jest możliwe po ich autoryzacji przez Bank Meksyku, który ustala zasady i wymogi dotyczące transakcji z kryptoaktywami. Instytucje fintech muszą

spełniać wymagania kapitałowe i ochrony prywatności użytkowników. Naruszenie przepisów przez te instytucje może skutkować zawieszeniem działalności oraz karami finansowymi. Niewłaściwe wykorzystanie kryptoaktywów podlega karze pozbawienia wolności oraz grzywnom.

Szczegółowe przepisy są określane w rozporządzeniach wykonawczych, które przyjmują odpowiednie organy, takie jak Krajowa Komisja Bankowości i Papierów Wartościowych, Bank Meksyku oraz Ministerstwo Finansów.

Argentyna

Mimo że kraj nie ma jeszcze szczegółowych regulacji dotyczących kryptoaktywów, rząd opracował przepisy dotyczące opodatkowania, przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.[15] Władze zaproponowały również stworzenie ram prawnych dla kryptoaktywów jako środka płatności i inwestycji.

Argentyna zobowiązała się do realizacji programu stabilności fiskalnej, co może prowadzić do wzrostu opodatkowania kryptowalut. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd będzie pełnić rolę nadzorczą, a transakcje kryptowalutowe będą monitorowane pod kątem zgodności z regulacjami AML.[16]

W grudniu 2022 r. przedłożono projekt zmiany ustawy o rynkach kapitałowych, mający na celu zapobieganie oszustwom i nieuczciwym reklamom związanym z inwestycjami kryptowalutowymi . Projekt ten obejmuje nadzór nad kryptoaktywami, usługami finansowymi oraz reklamami w mediach.

W maju 2023 r. Bank Centralny Argentyny wprowadził zakaz przeprowadzania transakcji za pośrednictwem kryptoaktywów przez dostawców usług płatniczych, co ma na celu ograniczenie ryzyka związanego z tymi aktywami w systemie płatności.

Całkowity zakaz lub surowa kontrola ograniczająca funkcjonowanie kryptowalut

Ten model stosowany jest państwach, których rządy uznają kryptowaluty za zagrożenie dla stabilności finansowej i politycznej - w konsekwencji zakazują ich użycia lub utrudniają ich rozwój. Choć regulacje w tych krajach przedstawiane są jako działania mające na celu ochronę konsumentów, rzeczywisty cel to kontrolowanie ruchów finansowych. Ochrona konsumenta może być zatem jedynie argumentem używanym do uzasadnienia tych regulacji. Regulacje dotyczące kryptowalut w tych krajach są w dużej mierze motywowane

chęcią utrzymania kontroli nad przepływem kapitału, w celu uniknięcia jego niekontrolowanego odpływu za granicę.

Chiny

Chiny początkowo były jednym z krajów, które umożliwiały rozwój kryptowalut.[17] Pierwsza giełda BTC China powstała w 2011 r., a chińska wyszukiwarka Baidu umożliwiła płatności w Bitcoinach już w 2013 r. W tym samym roku powstała firma Bitmain, pionier w produkcji sprzętu do wydobywania kryptowalut, a Chiny odpowiadały za ponad połowę globalnej mocy obliczeniowej Bitcoinów. Jednak z biegiem czasu rząd chiński wprowadził coraz bardziej restrykcyjną politykę wobec kryptowalut.

W 2013 r. wydano pierwsze regulacje, które uznały Bitcoina za towar, ale nie walutę, zakazując instytucjom finansowym angażowania się w rynek kryptowalut.[18] W 2017 roku zakazano gromadzenia funduszy w drodze pierwszych ofert kryptowalutowych oraz działalności związanej z wymianą kryptowalut.[19] W 2021 r. Chiny zaostrzyły przepisy, uznając wydobycie i handel kryptoaktywami za działania nielegalne .[20]

Chiński Bank Ludowy ostrzegał obywateli przed spekulacjami związanymi z kryptoaktywami, podkreślając ryzyka związane z inwestowaniem w nie.[21] Rząd chiński ma także zamiar wykorzystać technologię blockchain i kryptowalut w kontekście cyfrowej waluty banku centralnego (CBDC), co może być częścią długofalowej strategii gospodarczej.

Indie

W Indiach kryptowaluty nie podlegają żadnym ustawowym regulacjom ani centralnym organom nadzorczym, co naraża użytkowników rynku na wyższe ryzyko w porównaniu do krajów zapewniających ochronę konsumentów.[22] Rząd Indii początkowo uznał kryptowaluty za nielegalny środek płatniczy i zapowiedział działania mające na celu ich eliminację z systemu płatniczego, jednocześnie rozważając wykorzystanie technologii blockchain.[23] W 2019 r. raport międzyresortowego komitetu zalecił zakazanie prywatnych kryptowalut, z wyjątkiem tych emitowanych przez państwo, oraz wprowadzenie regulacji dotyczących oficjalnej waluty cyfrowej.[24]

W 2021 r. rząd przedłożył propozycję ustawy zakazującej prywatnych kryptowalut, ale projekt nie został uchwalony.[25] Bank Rezerw Indii (RBI) ostrzegał przed ryzykami związanymi z kryptoaktywami, w tym zagrożeniami dla konsumentów, praniem pieniędzy

i integralnością rynku. W 2018 r. RBI zakazał bankom współpracy z giełdami kryptowalut, ale w 2020 r. Sąd Najwyższy unieważnił ten zakaz.[26]

W 2023 r. RBI wskazał na ryzyka związane z handlem kryptoaktywami, takie jak zagrożenia dla stabilności finansowej, i podkreślił potrzebę globalnej współpracy w tworzeniu regulacji.[27] W 2022 r. wprowadzono nowe wytyczne dotyczące reklam kryptowalut, które nakładają obowiązek informowania o ich nieregulowanym i ryzykownym charakterze.[28]

Kolumbia

W Kolumbii kryptowaluty nie są regulowane, ponieważ są traktowane jako aktywa cyfrowe, a nie instrumenty finansowe.[29] Nie są uznawane za walutę obcą ani papiery wartościowe, więc nie podlegają nadzorowi Kolumbijskiego Banku Centralnego ani Kolumbijskiemu Nadzorowi Finansowemu (SFC). Bank Centralny twierdzi, że kryptowaluty mogą być używane do transakcji, ale ich wartość zależy od zaufania uczestników rynku.[30] Osoby fizyczne mogą akceptować kryptowaluty, ale ryzyko związane z ich używaniem ponosi użytkownik.

W 2017 r. Kolumbijski Nadzór Finansowy (SFC) wydał okólnik, w którym zakazał nadzorowanym podmiotom inwestowania lub operowania kryptoaktywami oraz ostrzegł obywateli o ryzyku związanym z transakcjami na kryptowalutach, które nie są objęte żadnym zabezpieczeniem.[31] SFC nie uznaje kryptowalut za część rynku finansowego, dlatego nie sprawuje nad nimi nadzoru.

Kolumbijski parlament rozpoczął prace nad projektem ustawy regulującej platformy wymiany kryptowalut.[32] Ustawa przewiduje wymogi dla dostawców usług kryptowalutowych, takie jak posiadanie siedziby w Kolumbii, przestrzeganie zasad cyberbezpieczeństwa, zapobieganie praniu pieniędzy, ochronę danych osobowych oraz rejestrację dostawców w Jednolitym Rejestrze Platform Giełdy Kryptoaktywów.

Konsekwencje regulacji

Ten zróżnicowany nadzór niesie za sobą różne konsekwencje zarówno dla organów państwowych, jak i dla konsumentów i dostawców usług kryptowalutowych. Po pierwsze, brak jednolitych standardów może utrudniać skuteczne egzekwowanie przepisów, co zwiększa ryzyko nielegalnych działań i oszustw na rynku kryptowalut. Po drugie, różnorodność regulacji może prowadzić do arbitrażu regulacyjnego, gdzie firmy przenoszą

swoją działalność do jurysdykcji z łagodniejszymi przepisami. W efekcie może to prowadzić do nierówności konkurencyjnych na globalnym rynku kryptowalut.

Zróżnicowany nadzór sprawia, że konsumenci kryptowalut w omawianych państwach mają silniejszą bądź słabszą pozycję na rynku kryptowalutowym w odniesieniu do innych uczestników tego rynku. Z kolei dostawcy usług kryptowalutowych muszą dostosowywać swoje usługi do krajowych przepisów. Organy nadzorcze mają zaś odmienne uprawnienia i zadania. Jednakże kryptowaluty funkcjonują w przestrzeni cyfrowej, co oznacza, że są dostępne praktycznie wszędzie tam, gdzie istnieje dostęp do internetu. Ponieważ nie da się wyznaczyć granic geograficznych rynku kryptowalutowego, egzekwowanie przepisów może być trudne zarówno dla organów nadzorczych, jak i dla konsumenta.

Chociaż regulacje są niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności rynku kryptowalut, to ich skuteczność może być ograniczona przez różnice w priorytetach i zdolnościach danych państw do egzekwowania prawa. Harmonizacja międzynarodowych standardów regulacyjnych oraz wzmacnianie współpracy międzynarodowej mogą przyczynić się do zwiększenia stabilności globalnego rynku kryptowalut oraz ochrony inwestorów.

Rekomendacje dla Polski

1. Dostosowanie regulacji do MiCA w celu zachęcenia podmiotów do prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce

Polska, jako członek Unii Europejskiej, stoi przed kluczowym wyzwaniem i jednocześnie szansą – wdrożeniem rozporządzenia rozporządzenie ws. rynków kryptoaktywów w sposób, który nie tylko spełni wymogi regulacyjne UE, ale także uczyni nasz kraj atrakcyjnym miejscem dla podmiotów działających w sektorze kryptowalut. Przejrzyste i przyjazne regulacje mogą przyciągnąć inwestorów oraz innowacyjne firmy technologiczne, które poszukują stabilnego i sprzyjającego ekosystemu do rozwoju. Dlatego Polska powinna jak najszybciej wdrożyć przepisy wynikające z MiCA, aby zapewnić jasne ramy dla rynku kryptowalut.[33]

2. Wspieranie innowacji przy zachowaniu nadzoru

Należy wzmocnić mechanizmy ochrony konsumentów krytpowalutowych (np. wymogi licencyjne dla giełd kryptowalut takie jak odpowiednie wymogi kapitałowe i osobowe)

w sposób który pozwoli na dynamiczny rozwój podmiotów krajowych również na rynkach zagranicznych.

Polska powinna unikać nadmiernego rygoryzmu regulacyjnego i zamiast tego skoncentrować się na elastycznych przepisach ułatwiających prowadzenie działalności. Wiele firm kryptowalutowych skarży się na długie i skomplikowane procesy uzyskiwania licencji. Polska powinna wprowadzić cyfryzację procedur, jasne wytyczne i rozsądne terminy dla organów nadzorczych. Możliwe jest rozważenie ulg podatkowych dla firm zajmujących się technologią blockchain i kryptoaktywami, co mogłoby działać jako silny bodziec do lokowania biznesu w Polsce.

3. Monitorowanie globalnych trendów

Polska powinna wyciągać wnioski z sukcesów i porażek regulacji kryptowalutowych w krajach, gdzie udało się stworzyć równowagę między nadzorem a rozwojem rynku. Warto także analizować skutki restrykcyjnych regulacji (np. Chiny) oraz ich oddziaływanie na odpływ innowacji.

4. Wzmocnienie odporności państw w oparciu o nowoczesne technologie

Polska powinna aktywnie wykorzystywać potencjał technologii blockchain i kryptowalut w celu wzmocnienia odporności państwa na zagrożenia gospodarcze, cybernetyczne i systemowe. W obliczu dynamicznych zmian geopolitycznych oraz postępującej transformacji cyfrowej, strategiczne podejście do tych technologii może zwiększyć bezpieczeństwo finansowe, poprawić efektywność instytucji publicznych oraz stymulować innowacyjność w sektorze prywatnym. Polska powinna wspierać badania i rozwój w zakresie blockchain, w tym zastosowania dla cyfrowych walut banku centralnego (CBDC) i tokenizacji aktywów.

5. Wykorzystanie kryptowalut do finansowania projektów AI

Polska powinna aktywnie wykorzystywać kryptowaluty i technologię blockchain jako narzędzia do finansowania projektów sztucznej inteligencji. Integracja tych technologii może przyspieszyć rozwój sektora AI, przyciągnąć międzynarodowy kapitał oraz zwiększyć konkurencyjność Polski na globalnym rynku nowoczesnych technologii.

6. Wzmocnienie współpracy międzynarodowej

Polska powinna dążyć do harmonizacji przepisów w ramach UE i aktywnie uczestniczyć w debacie nad globalnymi standardami regulacyjnymi dla kryptoaktywów.

Założona w 2005 roku Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego jest niezależnym, bezstronnym polskim think tankiem non-profit, prowadzącym badania nad różnymi aspektami bezpieczeństwa europejskiego i transatlantyckiego, ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowo-Wschodniej. Fundacja zrzesza kilkudziesięciu międzynarodowych ekspertów z różnych dziedzin (polityka zagraniczna, obronność, energetyka, odporność demokratyczna) i publikuje analizy opisujące i wyjaśniające wydarzenia międzynarodowe, identyfikujące trendy w europejskim i transatlantyckim środowisku bezpieczeństwa oraz rekomendujące rozwiązania dla decydentów rządowych i sektora prywatnego. Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego jest także pomysłodawcą i głównym organizatorem konferencji Warsaw Security Forum, która od 2014 roku corocznie gromadzi ponad 2000 interesariuszy z ponad 60 krajów w celu wypracowywania wspólnych odpowiedzi na wyzwania bezpieczeństwa transatlantyckiego. Co roku Fundacja przyznaje także nagrodę „Rycerza Wolności" wybitnym osobistościom, które przyczyniają się do promocji wartości generała Kazimierza Pułaskiego, takich jak wolność, sprawiedliwość i demokracja. Jest także siedzibą polskiego oddziału sieci Women in International Security. Fundacja Kazimierza Pułaskiego znalazła się na pierwszym miejscu wśród polskich Think Tanków zajmujących się obronnością i bezpieczeństwem narodowym według raportu „Global Go To Think Tank Index" odpowiednio w latach 2018, 2019 i 2020. Fundacja posiada także status organizacji partnerskiej Rady Europy. www.pulaski.pl

www.pulaski.pl

[1] Satoshi Nakamoto: „Bitcoin: Elektroniczny System Pieniężny Typu Peer-to-Peer", 31 października 2008 r., dostęp: https://bitcoin.org/files/bitcoin-paper/bitcoin_pl.pdf
[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektywy 2013/36/UE i UE 2019/1937, Dz.U. UE L 150 z 9.6.2023, str. 40-205
[3] Rozporządzenie wykonawcze nr 14067 z 9 marca 2022 r., Biuro Wykonawcze Prezydenta USA, nr 2022-05471 https://www.presidency.ucsb.edu/documents/executive-order-14067-ensuring-responsible-development-digital-assets
[4] https://www.bankier.pl/wiadomosc/Mt-Gox-oglasza-bankructwo-3070899.html
[5] https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/3078/en
[6] https://www.fsa.go.jp/en/news/2022/20221007/20221007.pdf
[7] https://www.mofo.com/resources/insights/210217-japanese-payment-service-regulations

[8] https://beincrypto.com/japan-review-corporate-tax-rules-crypto-companies-2023/
[9] https://perma.cc/DJ27-86BV
[10] https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2023-01-31/brazil-new-law-regulates-cryptocurrency/
[11] https://www.bcn.cl/leychile/navegar?idNorma=1187323
[12] Ustawa nr 19 496 ustanawiająca zasady ochrony praw konsumentów, Dziennik Urzędowy Prezydenta Republiki Chile z 7 lutego 1997 r., dostęp: https://www.bcn.cl/leychile/navegar?idNorma=61438
[13] Ustawa dotycząca instytucji technologii finansowych (Ustawa o Fintech), Dziennik Urzędowy Prezydenta Meksyku z 9 marca 2018 r., dostęp: https://www.gob.mx/bancodelbienestar/es/articulos/ley-fintech-mayor-seguridad-para-usuarios-de-la-banca-digital?idiom=es, https://www.banxico.org.mx/regulations-and-supervision/d/%7BBCED7618-FED0-6513-EB07-28D9B60CE0FC%7D.pdf
[14] BIS Papers No 138 Financial stability risks from cryptoassets in emerging market economies; Consultative Group of Directors of Financial Stability (CGDFS), August 2023, str. 25
[15] Cryptocurrency regulations by country, Thomson Reuters https://www.thomsonreuters.com/en-us/posts/wp-content/uploads/sites/20/2022/04/Cryptos-Report-Compendium-2022.pdf
[16] https://www.argentina.gob.ar/noticias/criptoactivos-la-cnv-explica-en-senado-la-importancia-de-reformar-la-ley
[17] https://www.investopedia.com/news/price-cryptocurrencies-totally-dependent-china/
[18] Oświadczenie nr 289 w sprawie zapobiegania ryzyku związanemu z Bitcoinem z dnia 5 grudnia 2023 r. Dostęp: https://www.gov.cn/gzdt/2013-12/05/content_2542751.html
[19] http://www.pbc.gov.cn/en/3688110/3688181/3712144/index.html
[20] https://www.euronews.com/next/2022/02/26/bitcoin-mining-was-actually-worse-for-the-environment-since-china-banned-it-a-new-study-sa
[21] PBOC ogłasza każdy wrzesień jako narodowy "Miesiąc Popularyzacji Wiedzy Finansowej" i regularnie organizuje działania, takie jak poszerzanie wiedzy finansowej na obszarach wiejskich, obozach wojskowych, szkołach i społecznościach, aby pomóc konsumentom finansowym dokładnie zrozumieć ich prawa prawne i unikać nielegalnych działań finansowych. Źródło: *Toward Universal Financial Inclusion in China Models, Challenges and Global Lessons*, str. 64.
[22] https://www.globallegalinsights.com/practice-areas/blockchain-laws-and-regulations/india
[23] Przemówienie Ministra Finansów Arun Jaitley z 1 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia budżetu na lata 2018-2019, Str. 20 https://www.indiabudget.gov.in/budget2018-2019/ub2018-19/bs/bs.pdf
[24] https://prsindia.org/policy/report-summaries/virtual-currencies-india
[25] https://loksabhadocs.nic.in/bull2mk/2021/23.11.21.pdf
[26] https://www.rbi.org.in/scripts/FS_Notification.aspx?Id=11243&fn=2&Mode=0
[27] https://www.rbi.org.in/Scripts/PublicationReportDetails.aspx?UrlPage=&ID=1243
[28] https://www.khaitanco.com/thought-leaderships/ASCI-releases-crypto-and-NFT-advertising-guidelines-effective-1-April-22-onward
[29] https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-crypto-regulation/colombia
[30] https://www.banrep.gov.co/sites/default/files/publicaciones/archivos/documento-tecnico-criptomonedas.pdf
[31] Okólnik Kolumbijskiego Nadzoru Finansowego nr 52 z 22 czerwca 2017 r., Dostęp: https://www.nuevalegislacion.com/files/susc/cdj/conc/ccirc_sf_52_17.pdf
[32] https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-crypto-regulation/colombia#colombia2
[33] https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12382311/katalog/13040399